

GOSTILNIČARSKI LIST

Strokovno glasilo „Zveze gostilničarskih zadrug mariborske oblasti v Mariboru“. Uredništvo in uprava v palači Pokojninskega zavoda. — Naročnina za nečlane letno 30 Din, člani gostilničarske „Zveze“ dobivajo list brezplačno.

Štev. 7.

Maribor, dne 20. julija 1929.

Leto VII.

Dreisger Franjo †

V sredo, dne 26. junija 1929 ob tri četrt na 9. uro je preminul gostilničar in mesar Franc Dreisger v Lajtersbergu pri Mariboru. Pokojnik je zagledal luč sveta dne 1. oktobra 1876 pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Bil je več let zadržni odbornik, mož in tovariš stanovske in organizatorične zavednosti, ki nam ga ne bo lahko nadomestiti. Ni ga več med nami, odšel je k večnemu počitku.

Vsak poedinec gostilničarskega stanu, med katerim je bil naš pokojni tovariš dobro poznan, žaluje danes za nenadomestljivo izgubo organizatoričnega ženija in za skupni dobrobit prepočitvalnega tovariša. Vsakemu je bil prijatelj, zato ga je tudi vsakdo vzljubil, kdor ga je poznal, in ravno zato nas je preobčutno zadela žalostna vest o smrti našega Franca.

Pogreb nepozabnega pokojnika se je vršil dne 28. junija 1929 ob 16. uri iz mrtvašnice splošne mariborske bolnice na mestno pokopališče na Pobrežju.

Pogreba se je udeležil zadržni odbor ter ogromno število pokojnikovih tovarišev, znancev in prijateljev, ki so ga navzlic skrajno slabega, deževnega vremena spremljali k večnemu počitku. V znak priljubljenosti in častitve se je pokojnikov grob pokrtil z številnimi vencji.

Razven številnega ljudstva sta spremljali pokojnika tudi dve godbi. Kako je bil pokojnik priljubljen tudi med ostalimi organizacijami in prebivalstvom, pričča njegov impozanten pogreb, kar naj bo v tolažbo gospej soprogi.

Tovariš, lahka ti zemlja!

Gostilničarska obrtna zadruga za marib. okolico na Pobrežju.

Plačilo zadružne članarine po naslednikih.

Mnogo nepotrebnega dela, brige in zamer povzročajo zadržni iztirjevanje zadružne članarine od tistih članov, ki svojo obrt opustijo ter pridejo na njih mesta drugi. Ne prvi ne drugi nočejo prevzeti obveznosti napram zadržni in plačati predpisane članarine. Nestetokrat se pripeti, da mora zadruga take prispevke prisilnim potom izterjati ali pa zgubiti. Zato je v interesu vseh zadržnikov, da se take nerednosti čimprej odpravijo. Vsled tega opozarjamo vse člane na določila § 5 zadržnih pravil, ki določa, da je vsak zadržni član dolžan naznaniti zadržnemu načelniku nastop ali opustitev svojega obrta, stajališče in vsako spremembo, sprejem ali odpust pomožnega osebja v številni vajence in to v osmih dneh potem, ko je nastopila ta ali ona izmed naštetih okolnosti.

Ako se odda obrt v zakup ali se nastavi namestnik, je obvestiti o tem zadržnega načelnika v istem roku ter mu naznaniti ime zakupnikovo ali namestnikovo. Istotako je naznaniti zadržnemu načelniku, če se izvršuje obrt po javni trgovski družbi, imena upravičenih poslovodij.

Opustitev teh prijav se kaznuje v vsakem posameznem primeru z redno kaznjico.

Gostilničarska zadruga za mariborsko okolico na Pobrežju
načelnik: Matija Holc.

Anton Komac:

»Naša krila«, tujski promet in Pohorje.

1. Naša krila.

Na vzpodbudo Tujsko-prometne zveze za mariborsko oblast v Mariboru, Aleksandrova ulica št. 35, se je pred poldrugim letom ustanovil v Mariboru Aero-Klub S. H. S. »Naša krila«, ki sedaj prav uspešno deluje. Čim bo zavzel zračni promet vsaj deloma mesto današnjega avtomobilizma in osebnega železniškega prometa, bodo igrala »Naša krila« glavno vlogo v pospeševanju tujskega prometa. Na tako naglem razvoju tujskega prometa v naši oblasti ima vsekakor gostilničarstvo velik interes. Zato je priustil Aero-klub »Naša krila« v svojem odboru mesto tudi gostilničarstvu, katero je zasedlo po zveznem načelniku gospodu Andreju Osetu. Vsled tega ima gostilničarstvo tem večji interes na čim boljšem prospevanju »Naših kril«.

O dalekosežnem pomenu zračnega prometa, ki se razvija z vidno naglico, posebno pri naših avstrijskih sosedih, je treba vsestransko informirati javnost, da se vzbudi v njej zanimanje, ljubezen in zaupanje ter da pomaga naši mladi tehniki in njemu stremljenju po napredku do stavljenega si cilja.

Vedno sem bil mnenja, da se mora iti s časom naprej, sicer nas vrtnec napredka pohodi in gre tudi preko nas, kakor je šla svoječasnno železnica preko številnih svojih nasprotnikov. Tam, kjer ni danes, po krivdi tedenjih kratkovidnežev, železniške zveze, se ta nepremišljenost nad sedanjo in bodočo nedolžno generacijo hudo maščuje. Vse sedanje kritike in posmehovanja že izumrlih nasprotnikov železne kače ne morejo in ne bodo mogle popraviti tedaj storjenih pogrešk. Da se ne bo godilo tudi nam in našim zanamcem tako, ter da se ne bo ustvaril zračni promet brez našega sodelovanja, je treba, da vsakdo izmed nas ta napredek kar najbolj podpira in ne dela nikakih ovir bodisi s prostovoljno prodajo zemljišč za zgradbo aerodromov ali kakorkoli.

Vsi merodajni činitelji so že davno uvideli potrebo postavitve aerodroma v Mariboru. Ministrstvo vojne in mornarice je kot lastnik Tezna odstopilo potrebno zemljišče na vojaškem vežbališču na Teznu. Upoštevalo je veliki gospodarski in tujsko-prometni pomen priključitve naše oblasti na mednarodno zračno mrežo, so votirale večje denarne subvencije tudi mariborska oblast, okrajni zastop in mariborska mestna občina. V ta namen je prispevala tudi mariborska zadruga gostilničarjev in kavarinarjev vsoto po 1000 Din. Tudi državna subvencija je že odobrena. Pričakovati je tedaj, da bo tudi naša obmejna oblast dobila v doglednem času mednarodno zračno prometno zvezo.

Priključitev Slovenije na mednarodno zračno zvezo ne bo samo v korist trgovini in industriji, temveč obeta, v zvezi z dobrimi avtomobilskimi programi — v prvi vrsti bo prišel seveda v poštev ceneni mestni avtobusni promet — zasigurati našim prekrasnim krajem v tujskem prometu ono častno mesto, ki jim v resnici pripada.

Mariborčani moramo pospeševati zvezo z mednarodnim zračnim omrežjem tudi z ozirom na naše novo, najmodernejšo vodno, solnčno in zračno kopališče na Felberjevem otoku, katera sem v zadnji izdaji obširno

popisal. Ta monumentalna zgradba bo v ponos celi državi in se bo vsak posestnik rad vrnil ter pripeljal s seboj še druge znance in prijatelje.

Kdor dobro opazuje neprestano gibanje vseh merodajnih činiteljev, ki vsi zelo podpirajo to akcijo, bodisi finančno ali z sodelovanjem ter veliko zanimanje večine prebivalstva, temu bodo takoj razumljivi tudi konkurenčni boji naših sosedov iz Avstrije, posebno v Gradcu, kjer se z vso vnemo dela na to, da bi v mednarodnem letalskem prometu prevzel pač Graz vlogo Maribora. Temu se moramo seveda močno upreti. Ravno zaradi tega je potrebno, da primemo prav vsi za delo, da nas tok časa ne prehiti in izloči iz mednarodnega zračnega prometa.

2. Avtomobilizem in Pohorje.

V tesni zvezi s postavitvijo aerodroma v Mariboru, je tudi akcija za zgradbo avtomobilskih cest na Pohorje, ki jo je istotako pokrenila Tujsko-prometna zveza v Mariboru in jo imata oblastna samouprava in okrajni zastop v svojih programih. Za enkrat sta projektirani dve taki cesti in sicer ena iz Šmartna na Pohorju, druga pa iz Gornjih Hoč k Sv. Arehu na Pohorju. Cestni odbor za cesto iz Gor. Hoč, kateremu predseduje dekan g. Sagaž, je zelo agilen. Predložil je Tujsko-prometni zvezi v Mariboru obvezno izjavo petindvajsetih pohorskih interesentov, ki so se obvezali darovati v te svrhe potreben svet, les, kamenje, prodec in brezplačno priprago ter potrebne delavne moči, da bi na ta način akcijo čimbolj pospešili in pocenili. Želeti bi bilo, da bi zgledu teh gospodov sledilo še mnogo drugih posestnikov.

Če se bo posrečilo izvesti ravnokar popisani akciji, ki sta ena z drugo v tako tesni zvezi, bo naše itak že slovito Pohorje marsikje tudi v tujini zabeleženo med najlepše letoviščne, izletne in športne točke. Omogočeno bo tudi najoddaljenim prebivalcem naše in sosednih držav, posetiti našega velikana, na katerem se uživa najčistejši zrak in ima tudi najlepšo slično lego. To bo posebno za naš stan velike vrednosti. In ravno zato je treba tudi akcijo za zgradbo popisanih dveh cest na Pohorje kar najbolj podpreti.

3. Vzpenjača na Pohorje in dravska plovdba.

Zadnje čase je oživela tudi akcija za zgradbo vzpenjače na Pohorje, kar bo za povzdigo tujskega prometa zelo važno. Nedavno se je sestavil pripravljalni odbor, ki ima nalogo podvzeti vse potrebne korake za ustanovitev delniške družbe, katera bo zgradbo financirala. Načrt in proračun, ki predvideva 4.400.000 Din investicij, je že sestavljen. Statistika posetnikov našega Pohorja izkazuje, da poseča našega velikana letno približno 35.000 prebivalcev iz Maribora in okolice. Čim se vzpenjanje na Pohorje z vzpenjačo olajša, se bo sedanji promet, posebno pa zimski šport, prav gotovo podvojil. V tem slučaju je preračunjeno, da bo stala prijetna vožnja z vzpenjačo vrh Pohorja in nazaj, komaj 15 Din.

V interesu vsega prebivalstva, posebno pa gostilničarstva je, da vsakdo kupi čim več delnic, sicer nas bo tudi tokrat prehitel tuji kapital. Zakaj ne bi bila vsaj ena večjih in velevažnih naprav izključno v rokah domačega ljudskega kapitala.

Čim se bodo uresničili vsi načrti zgradbe prometnih naprav in cest na naše Pohorje, bi bilo želeti, da bi kdo začel čim prej tudi z načrtom

dravske plovdbje,

katera bi vzdrževala osebni promet med Falo — Mariborom — Ptujem — Ormožem in eventuelno tudi med Varaždinom.

4. Sposobnost in rentabilnost hotelov in gostiln.

Ker je hotelirstvo in gostilničarstvo v najtesnejši zvezi s popisanim napredkom prometnih sredstev in naprav, je potrebno, da si ogledamo tudi hotelske in gostilničarske obrate ter njih rentabilnost in možnost modernizacije. Neovrgljivo dejstvo je, da ravno za povzdigo tujskega prometa prednjačijo udobni hoteli, ter dobre restavracije in kavarne, kamor je primoran se zateči vsak tujec. Večina naših hotelov in gostiln še ni prilagodena za sprejem tistih tujcev, ki bodo prihajali k nam po zračnih progah. Na Grajskem trgu sicer ravnokar remodernizirata gg. Zemljič in Strehar svoja poslopja v najmodernejših svetovnih hotelih z vsem modernim komfortom. Tudi onstran mosta, na desnem bregu Drave, najbolj blizu bodočega aerodroma se nahaja novi hotel »Mariborski dvor«, katerega vodi sedaj naš načelnik gospod Oset, pri glavnem kolodvoru zida nov moderen hotel gospod Vlahovič. Vendar pa vse to ne bo zadostovalo za pomnoženi dotok tujcev v naše mesto, ki bodo izrabljali priliko mednarodne zračne in avtomobilske zveze. Zato bo treba, da se še nekoliko drugih hotelov in restavracij času primerno remodernizira. To je lahko rečeno, pa težko storjeno. Za tako remodernizacijo je treba mnogo denarja, katerega gostilničarstvu, ki se nahaja po veliki večini v agoniji, ne preostaja. Položaj naše obrti, posebno pa v Sloveniji, ni samo najslabši izmed vseh stanov naše države, temveč je naravnost obupen. In če se ne bo v doglednem času spremenilo na boljše, imamo pričakovati siguren propad skoro vseh tistih obratov, katerih lastniki nimajo bodisi postranskega zaslužka ali drugega premoženja. Kako naj potem gostilničarstvo, ki se nahaja v tako kritičnem položaju, misli na ogromne denarne investicije v svrhu remodernizacije svojih obratov, da bodo odgovarjali razmeram časa.

V naslednjem bom skušal dognati, kaj je dovedlo naš stan v tako obupni položaj. Predvojno stanje rednih gostiln in kavarn se je tekoma 4-letne vojne in 11-letne povojne dobe pomnožilo najmanj za 8%. Temu odstotku se brezdvomno lahko prišteje približno število 1800 točilnic po trgovinah, ki so bile sicer z 31. decembrom lanskega leta definitivno ukinjene, vendar pa so do tedaj občutno konkurirale našemu stanu, ki je trpel zaradi tega ogromno in nepopravljivo gmotno škodo. V mestih in trgih si ni gostilničarstvo v tem pogledu skoro nič na boljšem, ker so se taki obrati enostavno preobrazili v delikatesne trgovine in vinarne, predvidene v členu 82 pravilnika o gostilnah. Liberalnejše določbe, ki so se vnesle v pravilnik o gostilnah, glede točenja vina lastnega pridelka, dopolnjujejo konkurenco trgovskih točilnic, ki razpečavajo po večini le ceneni dalmatinski pridelok, kar gre ne le v škodo gostilničarstva, temveč škoduje predvsem našemu vinogradništvu in s tem v zvezi tudi vsemu slovenskemu gospodarstvu, ker gre denar, izdan za dalmatinsko vino, ves iz Slovenije.

Ravno nasprotno temu pa se je konsum alkoholnih pijač znatno znižal. To pa predvsem zaradi novih, pred vojno nepoznah davčnih bre-

men-ter sprememb v življenju prebivalstva. Vojaštvo je po večini posečalo gostilne in kavarne, posebno pa ob nedeljah in praznikih. V 11 letih povojne dobe sem le redko kedaj videl vojaka v gostilni. Razni športi, ki so se začeli v povojni dobi gojiti, bodisi poletni ali zimski, popolnoma odtegujejo gostilnam večji del prebivalstva, posebno pa mladino, ki izkoristi vsako dano priliko, da se poda v naravo. Absolutno nočem trditi, da to ni prav, pa tudi nimam namena kritizirati, da se na ta način odteguje ljudstvo gostilnam. Nasprotno. Šport in bivanje v naravi je za zdravje zelo koristno, ali to dejstvo bi se moralo upoštevati in onemogočiti vsako konkurenco, posebno pa ne strokovno, ki ne spada med gostilničarski stan.

Da bi se mogla popraviti ta na stežaj odprta rana na telesu gostilničarskega stanu, bi bilo potrebno, da se v prvi vrsti izvede revizija vseh takih obratovalnic, ki se nazivajo »Delikatesne trgovine«, nimajo pa v svojih obratih skoro nič drugega, kakor vino ter ne odgovarjajo ne gradbenim, ne policijskim, še manj pa sanitarnim predpisom. Na podlagi rezultata komisijskega ogleda bi se morali zapreti vsi tisti obrati trgovskih točilcev, ki ne bi odgovarjali vsem naštetim predpisom. Brez revizije teh obratovalnic in ukinitve nesposobnih sličnih obratov, ni mogoč prosih rednega gostilničarstva, a brez tega si ni mogoče zamisliti napredka in povzdige tujskega prometa. Samo na ta način bi se omogočil rednemu gostilničarstvu primeren zaslužek, s katerim bi krilo od sedanjega časa zahtevane investicije za modernizacijo hotelov, gostiln in kavarn, da bi bili sposobni sprejeti pod streho vsakega, v svoji domovini še tako razvajenega tujca. Do popolne ureditve danes še vedno odprtega gostilničarskega vprašanja je tudi vsako uspešno pospeševanje tujskega prometa nemogoče. Če se ne more nuditi tujcu, ki se ga je privabilo v deželo, vsaj tistih udobnosti in ugodnosti, ki jih uživa doma, potem se ne bo vrnil več in bo odtujil od nas tudi svoje znance.

Štedenje na pravem mestu.

Do 15. maja t. l. sta vozila zjutraj iz Maribora proti Pragerskemu in zvečer iz Pragerskega proti Mariboru po dva vlaka z malim presledkom skoraj drug za drugim. Šla je iz Maribora cela garnitura vlaka proti Kotoribi in ravno tako druga garnitura proti Ljubljani. Tudi zvečer je prispel v Maribor ob 9. uri in tri četrt vlak iz Kotoribe in četrt ure pozneje pa oni iz Ljubljane, oba pa sta pasirala postajo na Pragerskem.

Počeni s 15. majem t. l. je prometno ministrstvo odredilo, da se formirajo vlaki za Kotoribo na Pragerskem namesto v Mariboru. Zato se odpeljejo potniki iz Maribora do Pragerskega z ljubljanskim vlakom ter prestopijo na Pragerskem na vlak, ki se formira na Pragerskem za Kotoribo. Ravno tako prestopajo na Pragerskem potniki, ki prihajajo iz smeri Kotoriba na ljubljanski vlak, ter dospejo v Maribor skoro ob istem času kakor poprej, država pa prihrani s tem letno okoli 2.000.000 Din, kar je vsekakor lepa vsota denarja.

Tudi tujcem je s to poenostavitvijo zelo ustrezno, ker se jim nudi prilika zajtrkovanja oziroma večerjanja v kolodvorski restavraciji na Pragerskem, saj je za to dovolj časa.

Cenj. občinstvu, tovarišem in znancem vlijudno naznanjam,

da sem otvorila

gostilno
na Pobrežju pri Mariboru.

Preskrbljeno je za prvovrstna jedila in pijače po zmernih cenah. Priporočam se za obilen obisk.

Franja Karner.

Vzor stanovske zavednosti.

V znak priznanja našega uspešnega in neumornega dela v prid celokupnemu gostilničarstvu so nam do danes brez obotavljanja in posebnih opominov na plačilo, torej prostovolj-

no, nakazale spodaj označene vsote naslednje včlanjene zadruga. Radi boljšega pregleda podamo pregled v obliki tabele, iz katere je razviden predpis, plačane in še neplačane zvezne članarine za leto 1929. Za leto 1928 je bila vsa članarina že koncem leta 1928 poravnana.

Tek. štev.	Sedež zadrug	Zvezna članarina					
		predpisana		plačana		še neplačana	
		Din	p	Din	p	Din	p
1	Braslovče	4.260	—	4.200	—	60	—
2	Celje	6.180	—	6.180	—	—	—
3	Gor. Radgona	5.220	—	1.000	—	4.220	—
4	Dol. Lendava	4.260	—	500	—	3.760	—
5	Konjice	5.100	—	5.000	—	100	—
6	Kozje	5.400	—	1.000	—	4.400	—
7	Ljutomer	3.300	—	—	—	3.300	—
8	Maribor, mesto	7.200	—	7.200	—	—	—
9	Mozirje	2.760	—	2.000	—	760	—
10	Murska Sobota	11.110	—	—	—	11.110	—
11	Ormož	3.000	—	3.000	—	—	—
12	Maribor, okolica	17.280	—	13.000	—	4.280	—
13	Prevalje	4.680	—	1.440	—	3.240	—
14	Ptuj	11.820	—	9.800	—	2.020	—
15	Rog. Slatina	3.660	—	1.500	—	2.160	—
16	Slovenjgradec	5.040	—	5.040	—	—	—
17	Slov. Bistrica	5.880	—	5.880	—	—	—
18	Sv. Jurj ob j. ž.	3.160	—	—	—	3.160	—
19	Sv. Lenart v S. g.	3.720	—	3.720	—	—	—
20	Šmarje pri Jelšah	3.900	—	2.600	—	1.300	—
21	Soštanj	5.280	—	3.000	—	2.280	—
22	Vojnik	3.600	—	1.000	—	2.600	—
23	Žalec	4.560	—	4.560	—	—	—
Skupaj . . .		130.370	—	81.620	—	48.750	—

Posebne omembe je vredno vodstvo zadruga za mariborsko okolico na Pobrežju, kateri načeljuje zvezni podnačelnik g. Holc. Ta zadruga je ena najmočnejših organizacij naše države. To se lahko sodi tudi po predpisu zvezne članarine, ki znaša 17.280 Din. od katerih je plačala že 13.000 Din, za kar gre priznanje v prvi vrsti vzornemu načelniku gospodu Matiji Holc in vsemu združnemu odboru, v katerem deluje prav uspešno tudi g. Matija Volk kot združni tajnik.

Najvzornije pa so zadruga v Bra-

slovcih, Celju, Mariboru, Ormožu, Slovenjgradcu, Slov. Bistrici, Sv. Lenartu v Slov. gor. in Žalcu, ki so svojo članarino popolnoma poravnale in nam tako olajšale naše poslovanje.

Da bomo mogli tudi letos zaključiti zvezno poslovanje, ne da bi nam katera zadruga dolgovala na članarini in da bomo mogli tudi mi zadostiti našim obveznostim, prosimo vse one zadruga, ki imajo v srednjem stolpcu še prazen prostor, da nam čimprej nakažejo primerno vsoto.

Kupoprodaja gostiln in vina.

Vsled neprestanih prošelj, ki nam prihajajo zadnje čase v zadevi posredovanja pri nakupu in prodaji gostiln in vina, smo se odločili, da ustanovimo poleg odsekov za brezplačne informacije in posredovalnice služb, katerih se naši člani zelo radi poslužujejo, tudi poseben oddelek za brezplačno posredovanje kupo-prodaje vina in gostiln ter posredovanje za oddajo in prevzem v najem gostiln. Zato vabimo vsakogar, ki bi želel bodisi kupiti ali prodati vino ali gostilno, oziroma vzeti gostilno v najem, da se z zaupanjem obrne na našo zvezo za popolnoma brezplačno posredovanje. Nečlani naj priložijo znamko za odgovor.

Za sedaj imamo v evidenci tri dobrih, lepo urejene hotele v podeželskih mestih, en mestni hotel in dve gostilni po ugodni ceni na prodaj. Ravno tako imamo na razpolago precejšnje število mestnih in podeželskih gostiln za oddajo v najem.

Kar se tiče kupo-prodaje vina, smo se odločili posredovati prodajo izključno le za dobra in sortirana domača vina. Za sedaj smo prevzeli brezplačno posredovanje prodaje 82 hektolitrov najboljšega pridelka iz mariborske okolice in neko manjšo količino iz ljutomerskih gorov pod jako ugodnimi pogoji za kupce.

Tovariši! Zopet smo v gospodarski osamosvojitvi za korak naprej. S pomočjo vaše trdne volje, koristiti samim sebi, nam bo uspelo, da se s časom popolnoma osvobodimo prekupčevalcev, ki stojijo daleč tako trdno med nami in producenti ter nas niti toliko ne upoštevajo, da bi vsaj od časa do časa oglašali v našem »Gostilničarskem listu«.

Bodite previdni pri potrjevanju spričeval.

Dogaja se, da osebe, ki neopravičeno izvršujejo gostilniško obrt z osebo in točilno pravico drugih, izdajajo svojim uslužbencem in tudi drugim osebam, ki niso bile v njih obratih nikoli zaposlene v streženju gostom, neresnična spričevala o zaposlenosti. Spričevala se potem predlagajo za drugi in se zahteva potrditev, da so navedbe resnične ter se na tak zviti način skuša priti do dokumentov, ki so potrebni za pridobitev neomejene osebnih pravic za samostojno izvrševanje gostilniške obrti.

Ne dolgo tega je skušal nekdo tudi pri naši zadrugi izviti tako potrdilo. Opreznost nam je narekovala predhodne informacije, ki so dognale, da ni spričevalo resnično ter smo na tej podlagi potrdilo odklonili. To je dotično osebo spravilo iz ravnotežja ter se je v svoji neutušljivi jezi zatekla k odvetniku. Tako je prišla cela zadeva pred sodišče, kjer je bil dotičnik obsojen na tri dni zapora radi izsiljevanja neresničnih spričeval o zaposlenosti. (To je vsekakor veliko razočaranje. Opomba urednika)

Bodi ta slučaj vsem zadrugam v opozorilo, ki narekuje opreznost, a oni, ki nočejo prijavljati svojih uslužbencev, naj vedo, da ne bo zadruga potrdila nobenega spričevala, če ni bil dotičnik pri zadrugi prijavljen. V Slov. Bistrici, dne 8. julija 1929.

Za gostilničarsko zadrugo:
Združni načelnik: Ivan Kos s. r.

KARO čevlji
Maribor, Koroška c. 19
so priznane najboljše kvalitete.
60 vrst vseh velikosti stalno v zalogi
Na željo se izgotovijo čevlji po meri
v par dneh.

Ne kloni pod udarjem!

Nikomur v življenju ne ostanejo prihranjene skrbi. Lotijo se vsakogar — enega preje, drugega kasneje. Tudi ako smo doživeli že najhujše poraze v borbi za doseg svojih ciljev, ne smemo postati malodušni, ne smemo obupati! S popolno kapitulacijo smo zgubili ves mir, vso predanost, ki nam je v teh težkih, neštetihih opasnostih izpostavljenih časih najboljše orožje. V jezi in naglici ne skujmo nobene odločitve! Radi trenutnih neprijetnosti še ne bomo za vedno stopili iz začetne smeri svoje življenske poti, se ne bomo za vedno odpovedali lepim ciljem, ki smo jih zasnovali v mladostnih letih. To napravijo samo strahopetci, ki si s tem onemogočijo za bodočnost, svojo existenco. Vsi imamo svoje križe in težave. Naučiti se jih moramo nositi s potrpežljivostjo in umevanjem, in vsa njih moreča teža bo postala znatno lažja. Čas nam bo pri tem najboljši tolažnik. Tudi po najtemnejših urah zasije svetli žarek v naše domove. Upanje na boljše, lepše čase naj nas dela močne in odporne! Najtežja boleost se premaga čestokrat z marljivim delom. V delu leži bogastvo, blagoslov, ki nam po mračnih dneh pričara pred oči svet v svoji prvotni obliki: posut z rožami in oblit s solničnim sijajem.

V prerodu Andrej Oset.

Srednjeveške mitnice

namerava mestna občina mariborska uvesti in pobirati občinsko užitnino od predmetov, ki se uvažajo oziroma donšajo v mesto. Če bi se ta namera uresničila, bi bilo posebno občutno prizadeto okoliško prebivalstvo, ki se preživlja večji del le s prodajo perutnine in drugih domačih živali ter poljskih pridelkov na mestnem trgu, posebno pa ob sejmih v sobotah.

S 1. januarjem 1930 bodo namreč občinske doklade na državno trošarino na vino določene enotno za celo državo in bo mariborska mestna občina vsled te enotnosti precej izgubila. To izgubo pa hoče občina nadomestiti s čistim donosom iz užitnine, ki jo namerava pobirati na tako staroveški način.

Slični eksperimenti niso le v škodo mestnemu prebivalstvu, ki bo moralo za vsaki kilogram krompirja plačati tudi mestno užitnino, temveč si bomo s tem odvrčali tudi tujce, katerim bo strogo izvajanje predpisov presedalo ter se bodo našega mesta daleč naokrog izognili.

Iz obrazloženega se že sedaj izjavljamo proti uvedbi staroveških mitnic in pobiranju mestne užitnine.

Razglas.

Mestni magistrat v Mariboru odreja, da morajo vsi kavarnarji, gostilničarji, slaščičarji in izdelovalci oziroma prodajalci živil in poživil uporabljati za izdelovanje slaščic, sladoleda, hranil, za hlajenje pijač in vseh hranil, ki prihajajo z ledom neposredno v dotiko, le umeten led, ker je vsak led iz stoječih in tekočih vod kolikortoliko nesnažen in more okužiti hranila. S tem je odprta pot kužnim boleznim.

Tudi z umetnim ledom je treba snažno postopati in ga po potrebi zavijati v čiste prte.

Mestni magistrat bo na podstavi § 4 sanit. zakona z dne 30. aprila 1870 drž. zak. št. 68 vršil po svojih organih v tem pogledu strogo nadzorstvo in bo osebe, ki bi se ne ravnale po tej odredbi, kaznoval po min. naredbi z dne 30. septembra 1857 drž. zak. št. 198.

Župan:

dr. Juvan s. r.

* * *

Zadruga gostilničarjev in kavarnarjev v Mariboru je vložila na mestni magistrat mariborski predstavko sledeče vsebine:

Pozivno na predmetni razglas, ki nam je bil dostavljen dne 6. t. m. v svrhu objave v našem strokovnem glasilu in obvestilu združnim članom, si častimo opozoriti naslov, da nikdo izmed naših članov ne manipu-

lira z ledom tako, da bi prišel z istim neposredno v dotiko bodisi pri izdelovanju sladoleda, slaščic in drugih hranil, ali pri hlajenju pijač in vseh vrst hranil.

Sladoled se izdeluje na ta način, da ne pride led nikoli neposredno v dotiko bodisi z eno ali z drugo surovino ali pripravljanim sladoledom. Led se uporablja pri izdelovanju sladoleda le za zunanjo hlajenje posode, v kateri se sladoled izdeluje in ne pride z izdelanim sladoledom nikdar v dotiko.

Ravnatko ne pride led neposredno v dotiko s hranili, ki se hladijo po hladilnih omarah. V teh omarah je za polaganje ledu poseben prostor, popolnoma ločen od onega, kamor se polagajo hranila. Tudi pijače se ne hladijo tako, da bi prišle neposredno v dotiko z ledom, temveč se polaga led le okoli steklenic, v katerih se nahajajo pijače. Bacili, ki se nahajajo eventuelno v ledu, so itak zmrznjeni in nimajo kot taki nobenega vpliva na okuženje.

Če bi predmetni razglas obveljal tudi za gostilničarje in kavarnarje, bi bili močno prizadeti vsi tisti naši člani, ki imajo svoje ledenice napolnjene z ledom iz tekočih voda.

Opirajoč se na obrazloženo, prosimo, naslov blagovoli citirani razglas spremeniti v toliko, da ne velja za gostilničarje in kavarnarje.

Zadružni načelnik:
Franc Zemljčič s. r.

Fr. Šk.

Gostilničarska nadaljevalna šola

v Mariboru je napravila v dneh 25. in 26. junija t. l. poučno ekskurzijo v Zagreb. Pridružila se ji je tudi gostilničarska šola na Muti. Navsezgodaj 25. junija smo se zbirali na mariborskem kolodvoru. Šola iz Mute je bila že ob 5. uri zjutraj s svojima voditeljema g. upraviteljem šole in še enim učiteljem na svojih prostorih v vlaku. Mariborčani smo čakali do zadnjega, upajoč, da se še kdo od odbora zadruge ali Zveze izletu pridruži. Tudi nekateri gospodarji niso mogli pustiti svojih vajencev in mi smo tudi na te zaman čakali. 29 nas je bilo, ko smo se zbrali v vlaku iz Maribora in Mute, računali pa smo na 40. Z nami so se peljali tudi dečki in deklice iz ošnovne šole na Muti, tako nas je v resnici bilo okoli 60.

Vozili smo se dobro. V Zagrebu so pričakovali osnovno šolo učitelji in učiteljice neke zagrebačke osn. šole, a mi smo postrani gledali, ko nismo našli nikogar, ki bi nas čakal. Kriva temu pa je naša ljuba mariborska pošta — seveda ne cela pošta, ampak dotični ali dotična, ki je zakrivila, da smo dobili dve pismi, ki sta prišli v Maribor 21. junija, še le dne 27. junija, ko smo se že iz izleta vrnili. Koliko je bilo neprijetnosti in poznejšega izgovarjanja radi te zamude. Zagrebčani niso vedli zanesljivo ali pridemo in s katerim vlakom, ker na svoja pisma niso dobili odgovorov in nas zato niso pričakovali. Seveda nismo radi tega obupali. Še dopoldne smo našli prenočišča v hotelih, med drugim tudi v Esplanadu in za vajuence in vajuence in enega gospoda v restavraciji »Pri Slovencu«, kjer nas je gospodinja prav priščno sprejela. Ko smo se pri Valjaku dobro najedli in si tudi žejo primerno ugasili, smo si ogledali mimogrede tudi kavarno »Corso«, kjer smo se še malo posladkali in po kratkem ogledu mesta odšli na naše pravo delo. Naš prvi obisk je veljal tvornici Arko. Tu smo si ogledali celo tovarno. Spremljal nas je prijazen gospod, ki nam je razlagal cel obrat, nekatere procese smo razlagali našim vajencem tudi mi sami. Videli smo tu tvornico kvasa, pločevinaste posode, špirita, likerjev itd. Bili smo v vinskih kletih, v strojnih oddelkih itd. Popis cele tvornice bi bil predolg, kajti o proizvodih in proizvajanju bi lahko pisali knjige.

Končno so nam tu tudi postregli. Kaj živahno je postalo, ko so vajenci in vajuence in seveda tudi mi — hvale Bogu na dosti podložene želodčke — »preizkušali« različne likerje.

Končno je dobil pa še vsak za spominček lepo stekleničko likerja, kakršnega si je sam izvolil. No, nekateri »ljubitelji« so si privoščili tudi dve steklenički.

Od Arkota smo jo prav dobre volje in zelo podjetni mahnili — s tramvajem seveda direktno v hotel »Esplanade«.

Tu je bilo še le gledanja za naše male in velike. Neverjetno, kaj se vse skriva v kletih »Esplanada«. Celo krematorij nam je pokazal dobrodušni gospod ekonom, ki nas je vodil po nad- in podzemnem hotelu in tudi smehlja se pripomnil: »Tu pa lahko sežgemo tudi sitne goste, ne samo odpadke in smeti«. Skoraj v vsakem oddelku, ki ima seveda svojega posebnega ravnatelja, smo našli na dosti odgovornih mestih, posebno pa pri blagajnah in knjižah, Slovence in »lepe Slovenke«, kakor se je blagovolil blagohotno izraziti naš zabavni vodja.

Menda je zastopana cela Slovenija v tem hotelu, ker je skoro vsak ali vsaka iz drugega kraja naše ožje domovine.

Posebno so uživale v kuhinjah naše vajuence. Gledali smo tu tako dolgo, da se je pričel zopet veliki obrat in so nastopili kuharji in drugo osobje v svojih ornatih z vso svojo spretnostjo. Seveda smo si ogledali tudi hotelske sobe, restavracijske, gostilniške in kavarniške prostore, telefonsko centralo, pisarne, električno centralo, akumulatorje itd., tako, da je vsem, ki so gledali z razumevanjem, »Esplanade« postal dober znanec, najmlajšim, ki še ne razumejo toliko, pa čudežna reč, katero so opazovali z odprtimi očmi, ušesi in — usti. Sanjalo se jim je potem ponoči še čuda fantastične stvari, tako, da sami niso več vedeli, kaj je resnica in kaj fantazija.

No, tudi tem je bil ogled gotovo v veliko korist, kajti gotovo se jim je obzorje, dasi pomešano z bujno fantazijo, nemalo povečalo.

Po večerji smo se zbrali v gradskem podrumu, kjer so zopet nekateri podjetnejši vajenci, ki so si dobro ogledali vse naprave, izražali svoje občudovanje.

Od tu so šli nekateri vajenci k počitku, drugi pa smo jo odrinili še v kinu.

Drugi dan zjutraj smo si ogledovali mesto samo — in ob 10. uri smo bili že pri Bizjaku, kjer so nekateri že slinili cedili po keksih. Ali ti so se pošteno urezali. Resen gospod, Slovenec po rodu, nas je peljal skozi vse, res lepo in moderno urejene prostore in nam razkazal vse naprave, stroje, peči, shrambe itd. Zelo interesantna je ta mala, lepa, čista in veliko nudča tovarna.

Končno nam je pokazal tudi reklamne paketiče — in tu so si mislili naši fantje — »aha, zdaj bo« — a gospod, ki nas je vodil, nam je prav prijazno smehlja in decentno povedal, da nam je razkazal vse in — zahvalili smo se in odšli — oni, ki so pričakovali pogostitev, kakor pri Arkotu — seveda z dolgim nosom.

Sledilo je zopet ogledovanje mesta in po kosilu, katerega smo si pošteno privoščili — smo se odpeljali v Maksimir, kjer smo v restavraciji zopet našli Slovence — upok. gosp. majorja Dereanija. Kdor je bil že kdaj v Maksimiru, ve, kako je tam poleti. V zoološkem vrtu so naši posebno občudovali živali, ki jih ne poznajo toliko in so o njih čitali le v šolskih knjigah. Prav posebno zabavne pa so bile opice. Pa tudi z medvedi, kamelami, cebro itd. smo imeli svoje »špase«.

Tako je prišel čas, ko smo hoteli še v restavracijo na malo pokrepčilo in na kolodvor. S seboj smo vzeli provijanta za dolgo pot in tako smo se prav dobre, lahko rečemo židane volje, vračali v Maribor z željo, da bi vsako leto napravili podoben izlet vsaj po najvažnejših krajih naše širne domovine, ki jo še tako malo podrobneje poznamo.

Finansiral je cel izlet šolski odbor in sicer s pomočjo tujsko-prometne zveze — za kar ji najlepša zahvala.

Zapisnik

ustanovnega občnega zbora gostilničarske obrtne zadruge v Gor. Radgoni, ki se je vršil v četrtek, dne 4. julija 1929 po enournem čakanju ob 11. uri predpoldne v restavracijskih prostorih gospoda Jankota Karbaš v Gor. Radgoni.

Ustanovni občni zbor je sklical prvokrat v smislu § 119a obrtnega reda in § 15 zadružnih pravil sreski poglavar v Ljutomeru z odlokom z dne 22. februarja 1929, št. 2458/27 in določil sledeči

DNEVNI RED:

1. Volitev zadružnega načelstva.
2. Proračun za leto 1929.
3. Slučajnosti.

Navzoči:

a) Načelstvo:

1. Obrtni referent pri sreskem poglavarju v Ljutomeru g. dr. Mlinar, ki vodi razprave.
2. Načelnik pripravljalnega odbora g. Janko Karbaš.
3. Zvezni tajnik g. Komac, kot zastopnik zveze gostilničarskih združenj v Mariboru in fungira ob enem kot zapisnikar.

b) Članstvo:

1. G. Fürst Karl.
2. G. Ritonja Martin.
3. G. Vreznik G.
4. G. Kaufman Ivan.
5. G. Haložan Josip.
6. G. Hanžekovič J.
7. G. Puhar J.
8. G. Svetec Adalbert.
9. G. Slogovič Anton.
10. G. Sever Fric.
11. G. Horvat Rudolf.
12. G. Senčar M.
13. G. Maršik Josip.
14. G. Domajnko Alojzij.
15. G. Farič Josip.
16. G. Schober Anton.
17. G. Voglar Ivan in Josip, zastopana po poslovodju g. Toplaku.

Ob določeni uri, to je ob 10. predpoldne so bili navzoči samo 4 zadružni člani, kar pa v smislu določil petega odstavka § 15 zadružnih pravil ne zadostuje za veljavno sklepanje o dnevnem redu. To dejstvo je sklicatelj gospod dr. Mlinar uradno ugotovil in odredil enourno čakanje.

Po enournem čakanju je gospod dr. Mlinar otvoril zborovanje in pozdravil navzoče. Pred prehodom na dnevni red je g. dr. Mlinar konstafiral, da je bil ustanovni občni zbor pravilno sklican in vabljeni potom posebnega vabila vsi zadružni člani. Gostilničarjem nemške narodnosti, ki niso večji slovenskega jezika, se je poslalo poleg slovenskega tudi nemško vabilo.

Uvodno obrazloži g. dr. Mlinar postopanje, ki je bilo potrebno za izločitev gostilničarjev iz prejšnje skupne obrtne zadruge, poprej ko se je moglo preiti na ustanovitev strokovne gostilničarske zadruge v Gor. Radgoni, kateri pripadajo poleg gostilničarjev, hotelirjev in kavarnarjev, tudi slatinčarji in izdelovalci šampanjca v sodnem okraju gornjeradgonskem. V obširnem govoru pojasni g. dr. Mlinar zboru pomen ravnokar ustanovljene gostilničarske zadruge v pogledu tujskega prometa, za kar gredo solidnemu gostilničarstvu, organiziranemu v svojih strokovnih organizacijah, velike zasluge. Uspehi v pospeševanju tujskega prometa se cenijo vedno le po sposobnosti gostilničarstva v brezhibni postrežbi gostov. Zato, in da ne pride gostilničarstvo navskriž s strogimi predpisi zakonov, poziva zbor naj se točno ravna po zakonskih odredbah.

Po uvodnih besedah preide g. dr. Mlinar na razpravo dnevnega reda in pojasni

k prvi točki

postopanje pri volitvah, ki ga predvideva § 21 zadružnih pravil. Radi važnosti tega postopka in da se izključ vsak nesporazum, ki bi dal komurkoli povod pritožbe proti izvršenim volitvam, pojasni g. dr. Mlinar postopanje pri volitvah tudi v nemškem jeziku, to pa radi tega, ker je bilo navzočih tudi nekoliko zadružnikov Nemcev, ki slovenskega jezika ne razumejo. Po tem pojasnilu se soglas-

no sklene, da se izvršijo volitve prvega zadružnega načelstva, odbora in računskih pregledovalcev z vzklikom, to je ustmeno. Vsled tega soglasnega sklepa sta bila na predlog gospoda Rudolfa Horvata izvoljena soglasno:

a) Načelstvo:

1. Gospod Janko Karbaš, zadružnim načelnikom.
2. Gospod Alojzij Domajnko, zadružnim podnačelnikom.

Storjeni sklep je sporočil g. dr. Mlinar novoizvoljenemu zadružnemu načelniku g. Karbašu in mu preda zadružne posle ter ga poveri z nadaljnim vodstvom današnjega zbora. Gospod Karbaš se je za izvolitev in poverjeno zaupanje zahvalil ter obljubil, da bo zastavil za dobrobit članstva vse svoje moči in vpliv. Na to je prešel k volitvi odbora. Po kratki debati so se soglasno izvolili sledeči

b) odborniki:

1. g. Horvat Rudolf;
2. g. Domajnko Matija;
3. g. Fürst Karl;
4. g. Ritonja Martin;
5. g. Čirič Janko;
6. g. Maitz Viktor.

c) Odborniki namestniki:

1. g. Sever Fric;
 2. g. Kaufman Ivan;
 3. g. Maršič Josip.
- č) Računska preglednika:
1. g. Slogovič Anton;
 2. g. Puhar Alojzij.

K drugi točki

dnevnega reda obrazloži in utemelji gospod Karbaš sledeči

P R O R A Č U N

za poslovno leto 1929:

I. Dohodki:

1. Gotovina v blagajni z dne 4./7. 1929	117.75 Din
2. Inkorporacijske pristojbine	1.000.—
3. Vajeniške vpisnine	100.—
4. Razni dohodki	1.355.50
5. Predvidena zadružna doklada	5.952.—
skupaj	8.525.25 Din.

II. Izdatki:

1. Zvezna članarina	4.220.— Din
2. Potni stroški	1.200.—
3. Tajniško plačo	1.200.—
4. Pisarniške potrebščine	400.—
5. Poština	200.—
6. Podpora obrtno-nadaljevalni šoli	200.—
7. Nabava zadružnih knjig	200.—
8. Eventuelni odpisi članarine, ki bi nastali radi konkurzov itd.	200.—
9. Nepredvideni izdatki	700.—
skupaj	8.520.— Din.

Rekapitulacija:

Dohodki	8.525.25 Din
Izdatki	8.520.—

Preostanek koncem leta 1929 5.25 Din, ki se pripiše proračunu za poslovno leto 1930.

Predloženi zadružni proračun za poslovno leto 1929 se brez debate soglasno odobri.

K tretji točki

dnevnega reda je g. Haložan stavil na načelstvo vprašanje, kako daleč je že dozorelo vprašanje glede odprave točilne takse. V tem pogledu je dal g. Karbaš zadovoljiv odgovor.

Gospod Rudolf Horvat pravi, da postopajo finančni organi na Hrvatskem pri pobiranju državne trošarine, oblastnih doklad in prevažanju vina iz kraja v kraj, ki je vezano na kontrolni list, povsem različno kakor v mariborski oblasti. Zvezni tajnik g. Komac prosi g. Horvata, naj predloži zvezi pismeno obrazloženo pritožbo z navedbo konkretnih slučajev, na kar bo zveza ukrenila vse potrebno, da se bo zadeva uredila.

Gospod Komac je v svojem nadaljnjem govoru pozdravil zbor v imenu zveze in zveznega načelnika g. Oseta,

kateri se zbora ni mogel udeležiti. Zahvali se kot zastopnik zveze za vabilo na občni zbor in gospodu Karbašu za požrtvovalno sodelovanje pri ustanovitvi zadruge ter poda zelo obširno poročilo o delovanju zveze, katere uspehi jasno pričajo kako je gostilničarstvu dobra organizacija potrebna. Poročilo je obsegalo med drugim sledeča glavna, sedaj aktualna vprašanja: Navodilo o sestavi kalkulacij za pivo, vino in hrano. Na podlagi tako sestavljenih kalkulacij naj bi vsak posamezni zadrugi ugotovil cene jedi in pijači ter zaprosil politično oblast za potrditev cenika, da bi se člani na ta način izognili eventualnega kazenskega zasledovanja radi navijanja cen. Zelo obširno je bilo poročilo o od strani zveze podvzetih korakov za omejitve podeljevanja dovoljenj točenja vina lastnega pridelka, o naredbi velikega župana glede zdravniške preiskave vajencev, o zvezinih uspehih glede odprave registrov na žganje, znižanja oblastni doklad na vino, glede od oblastnega odbora uveljavljeno načelo, da se od zaloga vina, za katero je bila občinska doklada že plačana, razlika ne plačuje, ter razlika na oblastnih dokladah za v dobi od 15. aprila 1929 do 31. aprila 1929 iztočenega vina itd.

Ker se ni nihče več oglašil k besedi, se je g. Karbaš navzočim zahvalil za udeležbo ter zaključil zbor ob pol 1. uri popoldne.

Zadružni načelnik: Zapisnikar:
Janko Karbaš s. r. Ant. Komac s. r.

Obvezne zdravniške preiskave vajencev.

Veliki župan mariborske oblasti v Mariboru je izdal s svojim odlokom z dne 31. maja 1929, št. O. br. 633/3-1929 v smislu sklepa Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani vsem podrejenim sreskim poglavarjem in mestnim magistratom v Celju, Mariboru in Ptuju glede obveznih zdravniških preiskav vajencev sledečo

O K R O Ž N I C O :

Pravila obstoječih obrtnih in trgovskih združnih organizacij skoro brez izjeme obsegajo določbo, da se smejo v vajeniški uk sprejemati le take osebe, ki nimajo nobenih obratovanj ovirajočih telesnih napak, niso okužene z ostudnimi in nalezljivimi bo-

leznimi ter so tudi sposobne za izvrševanje obrta.

Znano mi je, da v praksi izvajajo doslej to določbo le redke zadružne organizacije v toliko, da zahtevajo povodom sklepanja pismenih učnih pogodb predložitev zdravniškega izpovedala.

Navedena določba zasleduje hvalevredni smoter:

- da se deca ne zaposluje pri takih delih, ki bi bila škodljiva njenemu fizičnemu ali moralnemu zdravju in ki so lahko povod za takojšnjo ukinitve učnega razmerja v smislu § 101 lit. 2/a o. r.;
- da se mladini v slučajih prenapetosti izbire poklica že takoj v začetku in brez posebne materijelne škode ali izgube časa nudi prilika spremembe v zaposlitvi;
- da se prepreči širjenje nalezljivih bolezni.

Zaradi tega odrejam na podlagi §§ 110, 114 al. 3 in 126 o. r.:

1. V obrtni uk se smejo v bodoče sprejemati le take osebe, ki z zdravniškim izpovedalom dokažejo, da so za dotični obrt telesno in duševno sposobne in ne bolehalo na kaki ostudni ali nalezljivi bolezni.

2. Zadružne oziroma trgovske organizacije, kojih pravila ne vsebujejo te določbe, morajo ista v tem pogledu izpopolniti in predložiti v potrditev najkasneje do 31. decembra 1929.

3. Zdravniško izpovedalo se ima deponirati pri pristojni obrtni zadrugi oziroma trgovskem gremiju kot priloga učne pogodbe, predložitev izpovedala pa posvedočiti v učni pogodbi, a v delavsko knjižico naj zadržna odnosno gremij povodom vajenčeve prijave vpiše, da je vajenec zdravniško preiskan. O tem je obvestiti vse obrtnike in trgovce tamk. področja potom pristojnih zadrug oz. gremijev z opozoritvijo, da pregreške zoper to odredbo kaznujejo pristojna zadržna oziroma gremijalna načelstva v smislu § 125 o. r. odnosno čl. 87. fin. zak. za 1925/26. Ur. l. št. 138-39-1925) z denarnimi globami do 300 dinarjev. Zoper zadržno načelstvo, ki bi preziranjte te odredbe v svojem okolišju toleriralo, bo uporabili predpis § 127 al. 5. in 6. o. r.

Glasom obvestila Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani z dne 6. februarja 1929 opr. št. 879/1-29 vršijo zdravniki okrožnega urada

vse zdravniške preiskave vajencev brezplačno.

Zadružne organizacije, ki imajo sedež izven oblasti, se o razpisu obvestijo odtod neposredno.

Veliki župan: Dr. Schaubach s. r.

Predstoječo okrožnico smo poslali vsem zadrugam v vednost z najnim nasvetom zadružnim načelnikom, da se točno ravnajo po odredbi velikega župana, da ne pridejo navzkriž s predpisi § 127 alineja 5 in 6 obrtnega reda, ki jih bodo sreski poglavarji uporabili zoper vse zadružne načelnike, ki bi pri sklepanju učnih pogodb z vajenci v svojem okolišju ne zahtevali od vajencev predložitve zdravniškega izpovedala, ki ga izda brezplačno vsak najbližnji zdravnik Okrožnega urada za zavarovanje delavcev.

Oblastna doklada.

Naše pismene in osebne intervencije so rodile zopetni uspeh. Generalna Direkcija Poreza je izdala vsem finančnim direkcijam navodila, da se oblastna trošarina na dne 15. aprila 1929 ugotovljene zaloge vina, žganja in špirta ne bo pobirala v polnem obsegu, temveč samo na oni del teh zalog, ki se nahajajo še pri vinskih trgovcih in so se, oziroma se bodo stavile v promet od 1. junija t. l. dalje. Plačila teh doklad pa se bodo izvršila takrat, ko se bo stavil trošarinski predmet (vino, žganje in špirit) v promet. Oblastna doklada za na novo kupljeno vino, žganje in špirit se bo plačala obenem z državno trošarino. Kjer se torej ta doklada za od v času izmed 15. aprila in 31. majem t. l. iztočeno vino, žganje in špirit, ki je bilo na zalogi 15. aprila t. l., še ni pobirala, jo ni treba plačati in se pobiranje opusti. Radi povrnitve že vplačanih vsot smo vložili na Generalno Direkcijo Poreza prošnjo. Čim prejmemo rešitev, bomo obvestili naše članstvo potom »Gostilničarskega lista«.

Za smeh.

Zadružni načelnik svojemu tovarišu: »Moja žena pravi, da se bo od mene ločila, če ne odložim zadružnega načelstva.«

Drugi načelnik: »Če bi vedel, da je tudi moja žena te misli, bi obdržal načelstvo še za leto dni.«

Vrelec „Tempel“

uporabljajte kot namizno vodo, pri-
mešajte jo vlnu, ker razkrajja zdravju
škodljivo vlnsko kislino. Uporabljaj-
te jo nadalje s sadnimi soki, ker
vam daje z njimi pomešana najbolj-
še brezalkoholne pijače.

Vrelec „Styria“

Vam z največjim uspehom zdravi
želodčne čire, kakor tudi katar že-
lodca in čreva,

Vrelec „Donat“

je po svoji koncentraciji najmočnej-
ša dosedaj znana zdravilna voda. Z
najboljšim uspehom jo predpisujejo
zdravniki pri žolčnih kamnih, pri
zaprtju, pri sladkorni bolezni, kakor
tudi pri glitu in hemeroidih.

Zahtevajte

rogaško slatino

po vseh gostilnah in trgovinah v
originalnih steklenicah.

Razno.

Pobiranje avtonomnih doklad za
leto 1929. Finančna direkcija v Ljub-
ljani uradno razglašja, da je finančno
ministrstvo odredilo, da se člen 22. fi-
nančnega zakona za leto 1929/1930 ne
nanaša na one samoupravne prora-
čune, ki so bili odobreni že pred ob-
javo fin. zakona 1929/1930 v »Služ-
benih Novinah«. Za te samoupravne
ustanove se morajo avtonomne do-
klade za l. 1929 pobirati v tisti izme-
ri in na tisti podlagi, kakor je bila
za nje predvidena v njihovih po kom-
petentnih organih odobrenih prora-
čunih.

Najugodnejši nakup

galanterije,
drobnarij,
parfumerije,
nogavic, perila,
vrvarskih izdelkov,
papirja itd.

na drobno in na debelo

Drago Rosina

MARIBOR, Vetrinjska ulica 26.

Naj žene tega ne čitajo.

Zdi se mi, da izgubljam tla pod
nogami, mi možje, da — vojaško re-
čeno — umikamo se korak za korakom
pred »sovražnikom«.

Iščemo si čimdalje več in več naj-
različnejših klubov, društev, gostilni-
čarskih omizij, dela imamo polne roke
seveda, ne družinskega. Doma smo
takorekoč le gostje. Stalno hočemo ko-
ga ali kaj popravljati, napravljati,
predelovati, reorganizirati — za dom
nam pač ne ostaja časa. Ko smo doma
— smo utrujeni, nervozni, mislimo
na javne tuje interese; na shode,
hočemo imeti vsaj doma trenutek po-
čitka — miru, zanemariamo ženo,
skrbni, otroke in modrujemo. Vsak iz-
med nas se čuti več ali manj rešitelja
blodečega ljudstva (mase) in zato je
tako pogostoma doma vse narobe. Ka-
kor čevljar, ki hodi v raztrganih čev-
ljih, dijak, ki nima nikoli pravilno
ošpičenega svinčnika, učitelj nikoli
dobro vzgojenih otrok — in srečni po-
sestnik sesalke prahu (n. pr. tistega
Luxa) jo ima vso zaprašeno v škatlji
pod posteljo, tako zbegani oče, razum-
ljivo, nima v redu družine. Radi te-
ga so doma nesoglasja; žena se krega
ali pa sploh molči (takih je seveda
malo) in končno vzame vse sama v
roke. Stopi na mesto očetovo, oče se
na ta način sam izloči kot nekaj ne-
potrebne, nerabnega (p. d. peto ko-
lo), ni pozvan več k družinskim po-
svetovanjem in žena odločuje sama.
Spčetka dela to boječe — ko pa vidi,
da ji to gre, leze v »hlače« in že diri-
gira čeli dom in moza kot general.
Saj vemo, da imajo žene ukazovanje
v sebi že (od rojstva) prirojeno. Že
Eva v raju je komandirala Adama
naj sné jabolko. Adam jo je ubogal

— pa je radi tega večna sitnost.

Možki si lahko povemo med seboj:
Ubogati moramo vsi in ne smemo de-
lati, kar nas je volja. Toda vendar
smo imeli do nedavno gotove resore
kot ministri, v katere žene ni imela
vpogleda, niti se v nje ni smela vme-
šavati. Mi smo kupovali in prodajali
konje in krave, ovce in svinje, odlo-
čevali smo, proda-li se polje ali se da
v najem, da-li se pojde na božjo pot
ali ostane doma. Prodajali smo repo,
ječmen, žito in krompir, vlagali smo
v hranilnico in zopet dvignili, mi
smo najemali in odpuščali služinčad,
hodili smo v gostilne sami brez žene,
vozili se na sejme in vračali se pozno
domov. To so bile pravice nas mož,
gospodarjev in soprogov.

Poleg tega smo imeli v rokah važen
resor domačega sodstva (sodnika).
Sodniki smo bili nad svojimi otroci,
tiralni smo jih na odgovor, preiska-
vali, bili smo steber pravice in izvr-
ševalni organi v eni osebi, medtem
ko je bila ženam dovoljena vloga ad-
vokata — zagovornika, ki pa je na-
vadno vedno izgubil. Naše žezlo je bil
debel jermen, bič, spletena brisača
ali vrv in podobni kaznovalni pred-
meti, katere se je uporabljalo pri do-
mači eksekuciji. Zato smo uživali ve-
liko spoštovanje, vzbujali smo strah
in grozo otrokom in ženam — imeli
smo skratka avtoriteto. Kdo je vendar
mogel zabraniti naši sveti jezi, da ne
bi naša pravična roka prav tako pa-
dla na otroke kot na ženo?

Sedaj izplačuje po večini žena, ker
mož ni doma, nima časa, ne sme se
po nepotrebem motiti niti razbur-
jati. Tako pa prehaja počasi spošto-
vanje in resnost iz očeta na mater.
Žene se že tega zavedajo, prav tako
tudi otroci. Zato se tudi žene raje or-

ganizirajo v drugih političnih stran-
kah kot mož, da bi imeli v tem neki
vzrok, ki bi jim branil mirno razgo-
varjati se med seboj radi različnega
političnega prepričanja in bi se med
seboj psovali ter drug drugega prezirali.

Slutim, da pride dan, ko se bodo
žene začele organizirati popolnoma
same zase, to je, da bodo proti nam
možkim, ustanovile svoje protimoške
lige na internacijonalni podlagi za
zaščito proti možem, takrat pa, o sv.
Agata, usmili se in varuj nas!

Počasi nam bodo vzele vse agende
v društvih, v političnih strankah, v
uradih, v ministrstvih, v vojski, v le-
talstvu, v športu, na morju, nad in
pod zemljo. Že zdaj nam očitajo, da
smo nebedigatreba, da ne izvedemo
ničesar koristnega in priznanja vred-
nega, da nismo sposobni niti ukazo-
vati in vladati ter da smo polni uma-
zanih afer . . .

Za vse to pa nam dajo svojo žensko
svobodo. Uprežejo nas v domača
opravila, otroke bomo varovali in
skrbeli zanje v mnogo večji meri kot
dosedaj, bomo jih uspravali, krmili,
posedali na kahlico, vozili jih na iz-
prehod, igrali se z njimi, pripovedo-
vali jim pravljice, deklamirali jim in
peli pesmice, učili jih stopati, zlogov-
vat, da bi bili vsaj doma za kako
rabo.

Ne bodo imele časa za kuhanje, na-
kupovanje, snaženje, kreganje s služ-
kinjami, sosedami, za klepetanje,
opravljanje, godrnjanje, vse to bo v
naši skrbi. V noben posel se ne bo-
mo mogli mešati, paziti in čistiti bo-
mo morali na sebe, otroke, krave, ko-
nje itd. Naše žene pa bodo hodile po
shodih, na njih govorile, dopisovale
v liste, hodile v gostilne, tarokirale,

hodile v urade, vozile se na sejme, to-
žarile se itd., vse do časa, ko se bo za
nas moške zopet rodil Mesija, ki nas
bo osvobodil suženjstva ter nas pe-
ljal v obljubljeno deželo.

Sicer so še na svetu rajski koticiki,
kjer se možem še dobro godi. Je to na
Balkanu, v Afriki, na Siciliji, v Azi-
ji in drugod. Tja se obračajmo in tam
črpajmo silo k event. prevratu.

V Siciliji n. pr. se odpravi mož z
doma, vzame pipo v usta, sede na
oslička kot sultan, a njegova žena ce-
peta za njim z gorjačo v roki, da od
časa do časa požene oslička k brzejši-
mu stopanju ter z zeleno palmo od-
ganja muhe svojemu gospodu. To je
gotovo lepše kot hoditi na promena-
do z otroškim vozičkom.

Srečaval sem vrste žen, ki so sopele
v neznozem žaru južnega solnca, no-
seče trebušaste posode pitne vode na
glavah in kolebajoče ko čreda velblo-
dov. Za roko so vodile seboj dete ali
kvačkale čipke. Šle so in molčale. Če
pa žena molči, ji je hudo. — To je
gotovo lepše kot pri nas, kjer mora-
mo možki tudi nositi vodo, kjer ni
služkinje in vodovoda pri roki.

Ker pa je navadno možko srce meh-
ko, zlasti napram tujim ženam (to
nam naše žene čestokrat očitajo) —
so se mi vendar smilile. In tako se mi
prikazujejo pred spanjem te dolge
vrste izmučenih žen, suženj s poso-
dami na »svitku« iz cunj na glavi, te
njih roke in prsti, ki so celo hodeč
pile. Skrbi in misel, kedaj se bodo
osvobodile te južne žene in kaj se bo
tedaj zgodilo z njihovimi možmi.

Jaz sem že tak. Najprej se mi smi-
lijo možje, potem žene — končno pa
bom ropotal na obeh straneh. Jaz sem
že tak.

(Prevedel E. P.)

Odpiralni in zapiralni čas za trgovske točilce.

V »Uradnem listu« z dne 3. t. m. je pod št. 66/284 objavljena nova uredba o odpiranju in zapiranju trgovskih in obrtnih obratovalnic. V smislu člena 47. te uredbe morajo izdati veliki župani izvršilne uredbe, v katerih se bo točno določil odpiralni in zapiralni čas za vsako trgovsko panogo in kraj, v katerem se trgovina oziroma obrt izvršuje, upoštevajoč vse običaje prebivalstva in krajevne prilike.

Pozvani od zbornice TOI. v Ljubljani smo stavili k osnutku nove izvršilne uredbe sledeče naše predloge ter prosili za uvaževanje istih pri sestavi predloga velikemu županu:

1. Gostilniški, kavarniški, restavracijski in hotelski obrati naj se iz izvršilne uredbe o odpiranju in zapiranju trgovskih in obrtnih obratovalnic izločijo, ker je obratovalni čas za take obrate urejen s posebno policijsko naredbo, kar je z ozirom na poseben značaj te vrste obratovalnic ter potrebo posebnih ozirov na krajevne, časovne in varnostne prilike povsem umestno. Drugače bi po čl. 2 nove uredbe bila dana možnost, da bi gost. obratovalnice po vaseh, trgih in mestih do 5000 prebivalcev bile odprte noč in dan.

2. Za takozvane trgovske točilnice stoječim gostom, pa naj si bodo zvezane s trgovsko obratovalnico ali samostojne, potem za točilnice vina lastnega pridelka in končno za vse konzumske točilnice, ki so ustanovljene kot restavracije in kavarne v zaključeni družstvenih lokalih, naj se določijo isti obratovalni čas kakor se bo določil za vse ostale trgovske obratovalnice dotičnega kraja.

Radi nemogoče kontrole v pogledu točenja alkoholnih pijač naj se ne dopustijo izjemne ugodnosti glede opoldanskega odmora, večernega obratovanja ali nedeljskega in prazniškega odpiranja za trgovske obratovalnice, ki prodajajo alkoholne pijače samostojno ali skupno z ostalo trgovino, v odprtih ali zaprtih posodah. Obratovalnice z mrzlimi jedili, delikatesne trgovine običajno sploh nimajo nobenih ali pa le neznatno količino mrzlih jedil ali delikates na razpolago, da na ta način prikrivajo točenje alkohola.

Naziv trgovskih točilnic na stoječe goste sam na sebi pomeni, da so te obratovalnice v pravem pomenu besede trgovski obrati in imajo trgovski značaj. Namenjene so le takim gostom, kateri se takorekoč mimogrede, običajno ob priliki nakupa živil, želijo okrepčati z malimi količinami alkoholnih ali brezalkoholnih pijač in ne iščejo družabnega razvedrila. Točilnice stoječim gostom niti po svojem namenu niti po načinu obratovanja ne spadajo med razvedrilne obrate, kakršni so gostilniški in kavarniški, marveč med prave trgovske obratovalnice. Isto velja za konzumske točilnice.

Iz tega sledi, da imajo take obratovalnice posla le v času nakupov živil po prebivalstvu. Temu namenu bi bilo tedaj v polni meri ustrezno, če bi se določil tudi za te obrate isti od- in zapiralni čas, kakor se bo določil za vse ostale trgovske obrate dotičnega kraja. Eventuelne izjeme bi imele za gostilničarstvo naravnost uničujoče gospodarske posledice, posebno pa, če bi se vnesle tudi v izvršilno uredbo določbe čl. 6, točki 3 in 4, potem čl. 12, točke 3 ter 4 a in c ministrske uredbe, ki ustvarjajo izdatne izjeme v zapiralnem času in nedeljskem počitku trgov. točilnicam. V tem slučaju se mora računati s sigurnim finančnim propadom večine rednih gostilniških obratov, katerih promet se je itak z ustanovitvijo trgovskih točilnic do skrajnosti omejil.

Društvene restavracije in kavarne se dovoljujejo zgolj zaradi tega, da se poživi stik med organizacijo kot tako in med članstvom, posebno zaradi potrebe članom, ki pridejo od daleč. Taki stiki se pa gotovo ne iščejo, oziroma se naj ne iščejo v nočnem času.

Točenje lastnega pridelka je privileg, ki se priznava občasno za omejeno dobo samo v to svrhu, da produ-

Gostilničarji!

Ako hočete Vaše goste zadovoljiti, uporabljajte za brizgance

Radensko mineralno vodo.

K novemu rezkemu in kislemu vinu vzemite

Radenski kraljev ali Radenski zdravilni vrelec,

ki mu odvzame kislino in ga napravi prijetno pitnega.

Za stara vina pa porablajte

Radenski Gizela-vrelec,

ki ne počrni nobenega vina.

cent vina svoj pridelok ugodnejše vnovči, nego bi to mogel s prodajo na veliko, tedaj edino v korist vinogradarja, ne pa zaradi zabave občinstva ali za tujca.

Izreden poslovni čas za redne gostilne in kavarne je uveden v glavnem zaradi razvedrila občinstva, prehrane tujcev in gojenja družabnega življenja. Vse to pa pri naštetih izjemnih točilnicah odpade, zaradi tega tudi za te vrste obratovalnic v ničemer ne bi bil utemeljen izredni obratovalni čas. K temu še navajamo splošno znano dejstvo, da te točilnice, posebno točilnice lastnega vinskega pridelka, pa tudi točilnice stoječim gostom pravico obratovanja v nočnem času in ob nedeljah skoro brez izjeme zlorabljajo in se ravno v teh točilnicah, katerim se naravno ne posveča s strani varnostnih organov taka pažnja kakor rednim gostilniškim in kavarniškim obratom in v katerih posluje nestrokovno osebje, pogosto po cele noči, ob zaklenjenih durih goji pijančevanje v največji meri. Za družabno življenje in tujski promet so pa take obratovalnice ne le nekoristne, ampak naravnost škodljive, vendar pa pri tem odzemaajo rednim gostilničarjem in kavarnam mnogo prometa in jih ovirajo, da se ne morejo razvijati v smislu modernih zahtev družbe in tujskega prometa.

Konečno prosimo, naslov blagovoli se zavzeti pri velikem županu za to, da bi se prepovedala obhodna prodaja po javnih lokalih vseh v čl. 9 in 16 ministrske uredbe naštetih predmetov, izvzemši časopise in revije. Številni obhodni prodajalci teh predmetov so postali gostom strašno vsiljivi in nadležni, tako, da se čujejo od strani gostov dnevno pritožbe. Predmeti, ki jih imajo ti ambulanti prodajalci — predvsem Kočevarji — na razpolago, to so čokolada, keksi, sladčice, sadje itd., se dobijo skoro po vseh gostilnah, prav gotovo pa v vseh boljših restavracijah in sicer v boljši kvaliteti. Vsled tega je vsaka taka ambulanta prodaja odvisna in samo v škodo rednemu gostilničarstvu, nikomur pa v korist. Pogosto so tudi pritožbe gostov radi hazardnih iger, ki jih »Kočevarji« za boljšo prodajo svojega blaga uvajajo. Popolna odprava tega nelepega običaja krošnjarenja po javnih lokalih bi bila tudi v eminentnem interesu trgovstva, ki

ravno tako dela na tem, da bi se naš predlog uresničil.

Osobito se moramo izjaviti proti ambulanti prodaji brezalkoholnih pijač in sladoleda po javnih lokalih v poletnem času, kakor predvideva drugi odstavek člena 66 uredbe. Nasprotujemo taki prodaji tudi po javnih ulicah in trgih iz higijenskih razlogov.

Zvezni načelnik: *Andrej Oset* s. r.

Naše akcije bodo imele le tedaj popoln uspeh, če bodo z nami sodelovali vsi naši člani.

Trošarina.

Iz »Službenih Novin« posnemamo, da je vlada izdala nove spremembe in dopolnitve zakona o državni trošarini, s katerimi se izpreminjajo med drugimi tudi določila o trošarini na žganje in oblastne doklade na državno trošarino. Za naš stan so važne sledeče določbe:

1. Zaloge, popisane dne 15. aprila 1929.

Dne 15. aprila t. l. so se po dosedanjih predpisih popisale v vsej državi vse količine žganja in vseh drugih alkoholnih pijač pri točilcih na drobno (to so gostilničarji) in na debelo. Trošarina pa se je morala plačati do dne 15. maja 1929. Ker veže novi zakon dolžnost plačila samo na Srbijo in Črno goro, kjer se trošarina do 15. aprila 1929 ni pobirala in ker smo pri nas v Sloveniji trošarino preje plačali, odpade za naše gostilničarje dolžnost doplačila povišane trošarine tako na zaloge žganja kakor na vse ostale alkoholne pijače za vse zaloge, ki so bile ugotovljene dne 15. aprila 1929.

2. Oblastne doklade.

Na količine vina, piva, likerjev, ruma, konjaka, špirta in žganja, zatečene na dan 15. aprila 1929, se po dosedanjih predpisih ni smela pobrati oblastna trošarina v novi izmeri, temveč samo na one količine teh predmetov, ki so došli v promet in porabo od dne 15. aprila 1929 dalje. Dosedanji predpis, dasi precej ja-

sen, se je v praksi večinoma napačno tolmačil na način, s kojim gospodarski krogi niso mogli biti sporazumni. Novi predpisi so še jasnejši in ne dopuščajo raznih tolmačenj. Po novem zakonu se oblastna trošarina na količine blaga, ki so bile dne 15. aprila t. l. na zalogi pri točilcih na drobno in pri prodajalcih na drobno, ako se ne bavijo hkratu s prodajo na debelo, sploh ne sme pobrati. Pač pa so dolžni plačati oblastno trošarino na te količine točilci na debelo, prodajalci na debelo, proizvajalci za trgovino in oni detajlisti, ki se hkratu bavijo s prodajo na debelo, toda ne na zaloge po stanju dne 15. aprila t. l., temveč samo na one količine, ki so jih iz zaloge dne 15. aprila 1929 imeli še neprodane (na zalogi) dne 1. junija 1929. Količine, ki so jih iz zaloge dne 15. aprila 1929 prodali do konca meseca maja t. l. so oproščene plačila oblastne trošarine.

V oblastih, v katerih se je pred 15. aprilom 1929 pobirala oblastna trošarina v višji izmeri nego znaša po novem zakonu, na primer v ljubljanski in mariborski oblasti, se razlika med novo in prejšnjo oblastno trošarino povrne, ako gre za zaloge preko 100 l. Detajlne pogoje za povrnitev predpiše minister za finance s posebno naredbo.

Z novim trošarinskim zakonom se je znižala tudi trošarina na žganje od 18 na 14 Din od hektoliterske stopnje in velja izza dne 15. aprila 1929. Vsled tega odpade tudi doplačilo trošarine na žganje, ki se je izterjalo do 15. maja 1929. Eventuelno že plačana razlika se bo povrnila. Interesenti pa imajo tudi pravico zahtevati povračilo razlike, v kolikor so na blago, ki je prišlo v promet po 15. aprilu t. l., plačali trošarino po višji postavki 18 dinarjev namesto sedaj znižane postavke 14 Din. Glede na okolnost, da so bile zaloge po stanju od 15. aprila t. l. obremenjene z državno trošarino od 75 Din, je bila torej obremenitev za 1 Din višja, kakor izza 15. aprila. Ta razlika pa se ne povrne, ker je ob času, ko se je redna trošarina plačala, ta po zakonu znašala 15 Din za hektolitersko stopnjo.

Vprašanje povračila državne trošarine urejuje novi trošarinski pravilnik, objavljen v »Službenih Novinah« z dne 11. t. m. Po višji stopnji pobrana trošarina se povrne na posebno prošnjo prizadetih strank. Prošnja je kolka prosta. Rok za vlaganje takih prošenj, naslovljenih na finančno direkcijo v Ljubljani, znaša 6 mesecev, ki se računa od dne preveč plačane trošarine, nevrčunši dan plačila. Prošnjam je priložiti pobotnico, na katero se je pobrala preveč plačana trošarina.

Od novih določb trošarinskega pravilnika so posebno važne one, ki se nanašajo na

pobiranje trošarine na vino.

Trošarina na vino, ki jo plača kavec, se plača še le tedaj, kadar se stavi vino v promet. Za izgube in kalo pri prevažanju vina se priznava 1% odstotka. Za večje primanjkljaje pa mora plačati trošarino pošiljatelj.

Gostilničarjem, ki so obenem tudi vinogradniki, se bodo odobrile za domačo uporabo brez plačila državne trošarine naslednje količine vina lastnega pridelka: do 4 članov rodbine in služinčadi preko 15 let 400 litrov letno, od 4 do 8 članov 600 litrov, od 8

Moderne tiskovine

vseh vrst: knjige, lepake, letake, pisemske glave, kuverte, vabila i. dr. Vam nudi v okusni izvedbi in po zmerni ceni

Zvezna tiskarna v Celju

Lastna knjigoveznica

Izvršuje vsa v njeno stroko spadajoča dela. Ljudske knjižnice imajo pri vezavi popust.

Veletrgovina z vinom

PUGEL & ROSSMANN

Maribor, Trg svobode 3.

Bogata zaloga belega in rdečega vina v sodih in steklenicah. Cenik in vzorci vedno na razpolago.

do 12 članov 800 litrov in preko 12 članov pa 1000 litrov. Taki gostilničarji-vinogradniki morajo takoj, ko so preuredili mošt, prijaviti približno količino mošta oddelku finančne kontrole. Ko vino prevre, morajo izvršiti pretakanje najkasneje do 31. januarja ter prijaviti točno količino dobljenega vina oddelku finančne kontrole, ki te podatke nato kontrolira in ugotovljeno količino vpiše v skladiščno knjigo. Kleti v samem vinogradu se smatrajo kot skladišča producenta. Vino v teh kletih je podvrženo samo kontroli in za take kleti ni potrebno nikako odobrenje. V takih kletih se sme spravljati samo grozdje in vino iz lastnega vinograda. Skladiščno knjigo vodi organ finančne kontrole.

Glede privatnih trošarinskih shranišč za vino prinaša pravilnik olajšavo v tem, da se izjemoma ne zahteva sozopora od strani finančne kontrole. V takih trošarinskih shraniščih za vino se imasta zaradi tega voditi dve shraniščni knjigi, od katerih vodi eno lastnik shranišča v shranišču samem, drugo pa oddelek finančne kontrole. Pri iznosu vina iz shranišča mora lastnik podati oddelku fin. kontrole prijavo in plačati trošarino na količino, ki jo iznosi. Priznanico o plačani trošarini mora predložiti oddelku finančne kontrole skupno s prijavo. Na račun izgube v shranišču vina se ob priliki obračuna priznava 0,5% mesečno. Za primanjkljaje do 10% letno mora lastnik plačati samo redno trošarino, pri večjih primanjkljajih pa se ima uvesti kazenska preiskava.

V smislu čl. 12. zakona o državni trošarini bo finančni minister odobral plačevanje državne trošarine na obračun vsem onim trgovcem, ki imajo privatna trošarinska shranišča in ki stavljajo letno v promet najmanj 100.000 litrov vina. Za osiguranje državne trošarine na vino, stavljeno v promet na podlagi obračunskega plačanja, morajo lastniki položiti garancijsko pismo kakega denarnega zavoda ali državne vrednostne papirje po borznem tečaju.

Osebe, ki se bavijo s prodajo ali točenjem vina, morajo voditi poseben register o kupljenem, porabljenem in prodanem vinu. Kot zaloge imajo služiti količine, zatečene 15. aprila t. l.

Kadar imaš opravka pri **Sv. Martinu na Pohorju**, oglasi se v gostilni

Ivana Korena

kjer boš najbolje postrežen bodisi z jedili ali pijačo.

V Crikvenici

je zbirališče Slovencev — izletnikov in letoviščarjev

Pensionrestaurant „Triglav“

kjer postreže Slovenec restavrater

Mako Reš

s prvovrstno kuhinjo, vedno svežim pivom in izbranimi vini, kot tudi z elegantnimi sobami po zelo solidnih cenah. — Krasen razgled na morje. Otvorjeno celo leto.

Cenj. hotelirjem, kavarnarjem, restavraterjem in gostilničarjem se priporoča

posredovalnica za službe

Elize LORBER

Maribor, Vetrinjska ulica št. 5.

Pivovarniška restavracija

UNION

v MARIBORU

se cenj. gostom najtopleje priporoča. Priznано najboljšo UNIONsko pivo — izvrstna domača, dunajska in francoska kuhinja. — Dnevno koncert na vrtu.

Udruženje rudarskih nameščencev, podružnica Velenje

razpisuje

licitacijo

za zakup rudarske kazine v Velenju. Natančnejši pogoji se dobe pri odboru imenovanega udruženja. Ponudbe je vložiti najkasneje do 31. julija 1929.

Prvovrstna gostilna na Pobrežju pri Mariboru cesta na Brezje

Ivan Štok

priporoča cenj. občinstvu domača vina, pivo in dobro kuhinjo. — Lep vrt in avtobuspostaja.

Oglašujte!

KOLODVORSKA RESTAVRACIJA

NA PRAGERSKEM

se priporoča cenj. potujočemu občinstvu za obisk. Zagotavljam točno in solidno postrežbo tako s kuhinjo kakor z dobro pijačo. Na razpolago so tudi tujske sobe.

ALOJZIJ MAJCEN KOLODVORSKI RESTAVRATER.

PREVZEM GOSTILNE.

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem prevzela gostilno

MARIBOR, Vojašniška ulica štey. 5.

Potrudila se bom vedno postreči cenj. goste z najboljšimi ljutomerskimi vini lastnega pridelka po najnižji ceni, kakor tudi z izvrstnimi toplimi in mrzlimi jedili. — Priporoča se najtopleje

Alojzija Mahnič.

Pozor!

Pozor!

Otvoritev trgovine

„Tekstilbazar“

Maribor, Vetrinjska ulica št. 15.

Največja izbira angleškega sukna. Najboljša in najcenejša svila. Manufakturno blago vseh vrst po najnižjih in konkurenčnih cenah. Poglejte izložbe!

Prevzem gostilne.

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjava, da sva prevzela s 1. julijem 1929 daleč naokoli znano **Medvedovo gostilno**

„Krčevinski dvor“

poprej Černovšek v Mariboru na Aleksandrovi c. 79. Za dobro kuhinjo in priznано dobro domačo kapljico iz Slovenskih goric je preskrbljeno. Priporočava se za obilen poset

Franco in Marija Reininger.

Splošno priljubljena meščanska „Dečva“

Svilena in navadna v vseh obstoječih zelo okusnih barvah pri trdkih

L. ORNIK, Maribor, Koroška 9.

Krasna izbira fularjev in pralne svile.

Prodajam renomirano in dobro idočo restavracijo in shajališče

v centru mesta s hišo in celim inventarjem, radi bolezn.

Reflektanti naj se pismeno obrnejo na:

Jugoslov. Rudolf Mosse d. d., Zagreb, Zrinjevac 20, pod štey. 4501.

Francoska linija = French Line. Cie. Gle. Transatlantique.

Za severno Ameriko in Kanado največji in najlepši brzo-paniki. — Havre—New-York samo 5½ dni čez morje.

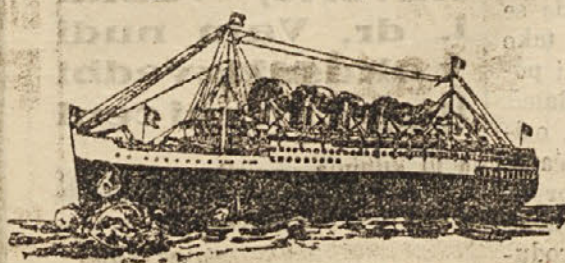
V južno Ameriko, Argentinijo, Chile, Uruguay vsak teden iz Havre, Bordeaux in Marsilije!

Cie. Chargeurs-Réunis, Sud-Atlantique, Transports Maritimes.

Izvrstna hrana, izborna postrežba, vino brezplačno.

Vsa pojasnila daje brezplačno zastopnik

Ivan Kraker, Ljubljana
Kolodvorska ulica 35.

Denar neložite najboljšo in najvarnejšo pri

POSJOJILNICI v Gornji Radgoni

P. Z. Z. N. Z.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri. — Vlagatelji ne plačajo od obresti nobenega rentnega davka ter dobijo obresti v celoti izplačane brez odtegljaja.

Tiskarna

trgovina s papirjem, knjigami itd.

Hinko Sax, Maribor, Grajski trg 8

Naročajte vse domače in inozemske časopise ter inserate in tiskovine

Scherbaumov kruh je zdrav in okusen.

Deviza: Najboljše blago po najnižji ceni. **O s r e d n j a** Ugodni plačilni pogoji.

štajerska vinarska zadruga r. z. z o. z.
v M A R I B O R U, Meljska cesta 10

nudi kot **organizacija producentov** vse vrste garantirano pristnega belega vina, tako **ljutomerčana, haložana** in **pekrčana** po najugodnejših cenah. Prvovrsta sortirana vina vedno v zalogi.

Hotel „EVROPA“ Rogaška Slatina

40 moderno opremljenih sob z elektr. razsvetljavo. V posloplju moderno urejena trgovina z mešanim blagom, delikatese, praška gnjat itd.
 Z velespoštovanjem **P. Löschnig.**

Najboljša

ljutomerska vina

proda po najnižji ceni

ANTON ŠLIK

Gornja Radgona.

Svoji k svojim! **Gostilničarji in kavarnarji, pozor!** **Svoji k svojim!**
Po zelo nizkih cenah dobite res n a j b o l j š e pristno namizno in sortirano vino iz vseh vinogradnih krajev pri

Franjo Cajnko

veletrgovina z vinom v SLOVENJGRADCU.

Lastni vinogradi. Razna odlikovanja. Vzorno kletarstvo.

Vina v steklenicah (buteljke) vseh vrst.

Viško črno dalmatinsko vino za zdravila.

Zajamčena solidna in točna postrežba. — Ceniki na razpolago. — Zelo ugodni plačilni pogoji.

Prepričajte se o izborni kakovosti
VINA tvrdke

P. Matković & Comp., Celje

Kleti: PRED GROFIJO ŠT. 1 (poprej Palosove kleti)
Pisarna: SLOMŠKOV TRG ŠT. 4 (pri farni cerkvi)

Knjigarna in veletrgovina s papirjem Goričar & Leskovšek, Celje Kralja Petra cesta šte. 7

priporoča:

Papirnat servijete, 1000 kom. za Din 40—, 60—, 80— in 120—; nadalje za veselice in prireditve papirnat krožnike, lampijone, bloke za vstopnice, razni barvani papir, knjige za tujce. Pavilnik za gostilne. Cenke jedi in pijač.

TRIUMPH:

Kemična čistilnica in parna barvarna

PAVEL NEDOG, MARIBOR

Sprejemališče: Gosposka ulica 33
 Delavnica: Razlagova ulica 22
 Telefon 280

Zadruga za izdelovanje brezalkoholnih pijač r. z. z o. z. Maribor

Tovarna: Voikmajerjeva ul. 3 priporoča
 Pisarna: Koroška cesta 26
 cenjenim gostilničarjem svoje proizvode kakor sifon in pokalice v najboljši kakovosti.

Stalna zaloga Radenske mineralne vode

Delniška pivovarna »Union«

Ljubliana, Laško in Maribor

priporoča svoje prvovrstno dvojno marčno pivo, eksportni ležak in temno pivo, varjeno po bavarskem sistemu, „Herkules“, „Porter“ in „Bock“ vsem cenj. gostilničarjem in gostom.

Z odličnim spoštovanjem Delniška pivovarna »Union«, Ljubliana, Laško in Maribor.